

Effekt av tilpassede tiltak for helsestasjonstjenesten

Hva rapporten svarer på?

- Hvilke tilpassede tiltak, som er relevante for helsestasjonen, er det oppsummert forskningskunnskap om?
- Hva er effekten av slike tiltak?

Helsedirektoratet ba oss se etter tilpassede tiltak for:

- familier med lav sosioøkonomisk status
- etniske minoritetsfamilier
- tenåringsmødre
- tiltak for å fremme samspill med barnet for mødre med fødselsdepresjon

Mosdøl A, Blaasvær N, Vist GE. *Effekt av tilpassede tiltak for helsestasjonstjenesten.*

Rapport fra Kunnskapssenteret publiseres 15. oktober.

Kunnskapsbaserte retningslinjer – forskningsbasert kunnskap er bare én brikke

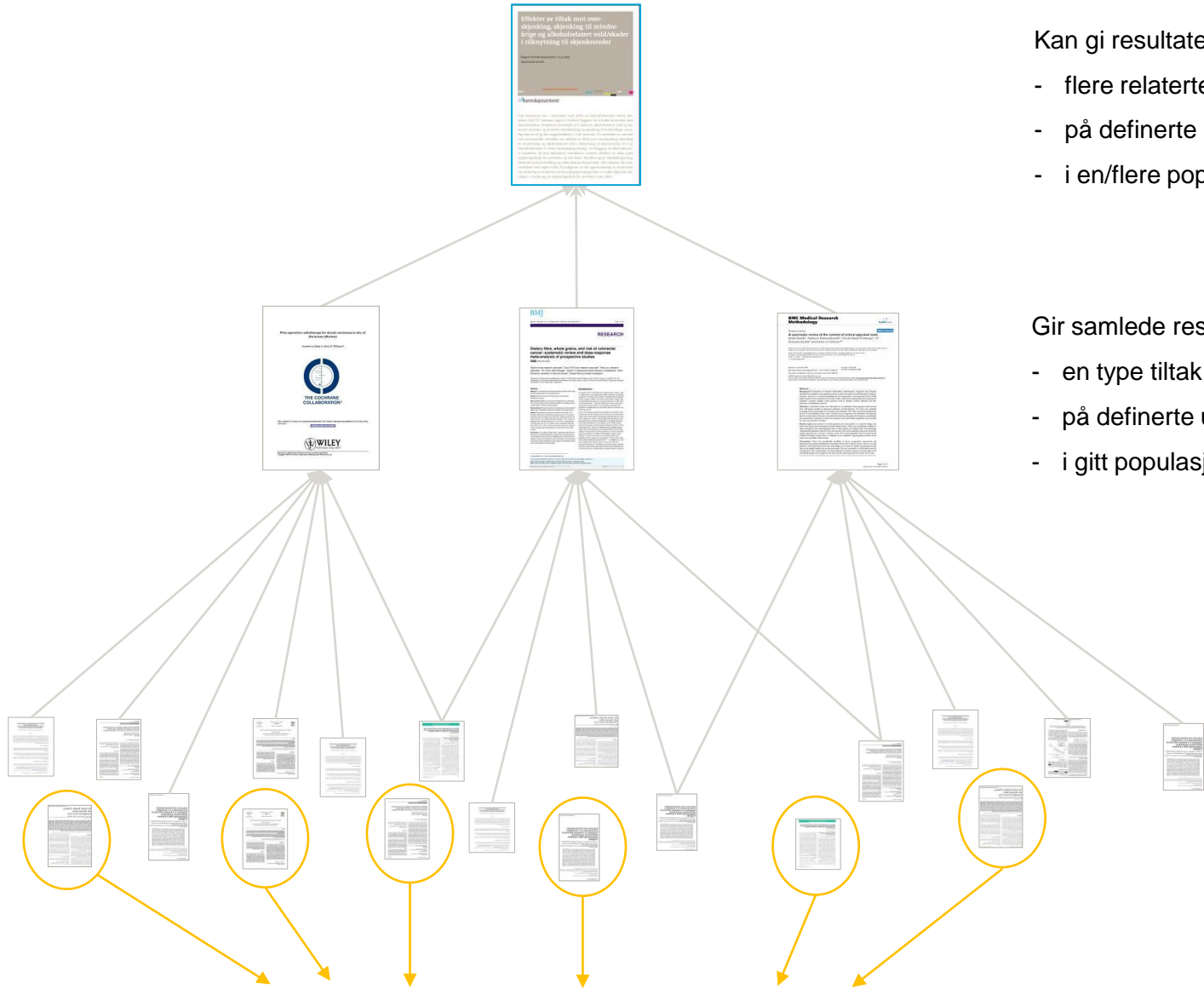
Retningslinjer vurderer også:

- Verdier
- Ressursbruk
- Akseptabilitet
- Gjennomførbarhet

Oversikt over systematiske oversikter

Systematiske oversikter

Primærstudier om effekt av tiltak

Kan gi resultater fra:

- flere relaterte tiltak
- på definerte utfallsmål
- i en/flere populasjoner

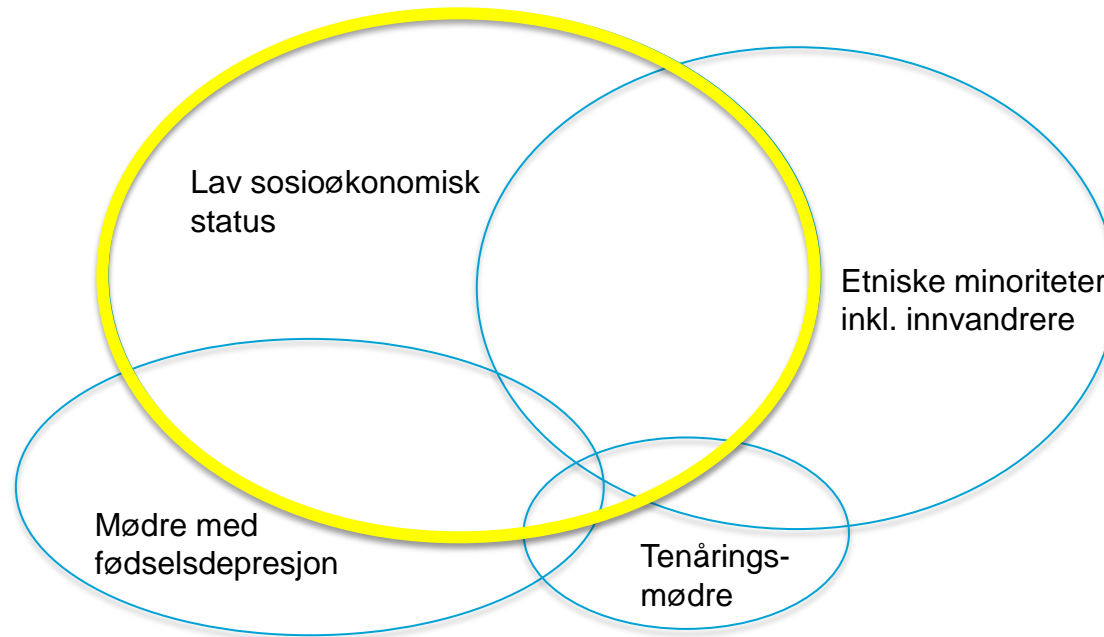
Gir samlede resultater av:

- en type tiltak
- på definerte utfallsmål
- i gitt populasjon/kontekst

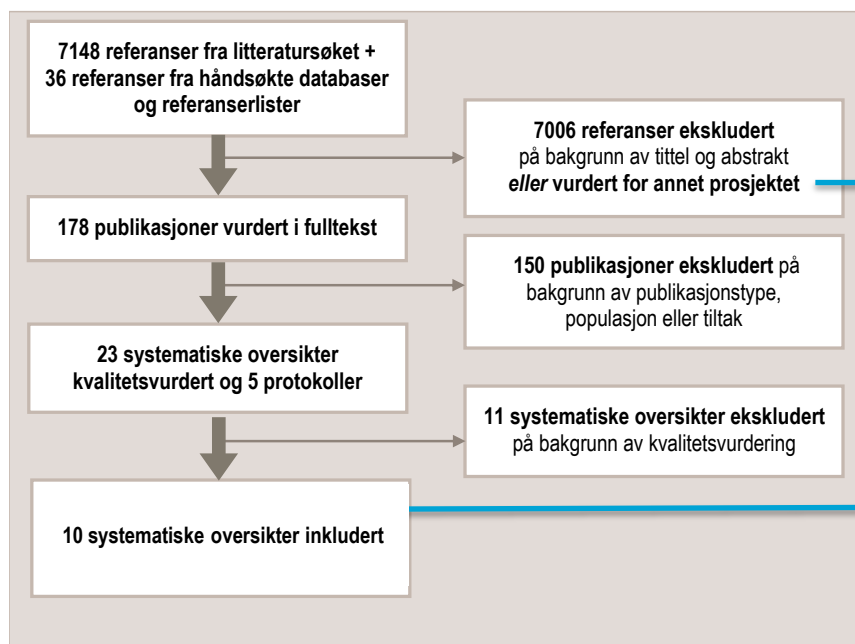
Kunnskap om effekt som ikke er oppsummert ennå

Også andre begrensninger i kunnskapsgrunnlaget

Hvilke populasjonsgrupper tilpasses tiltak til?

Søk og inkluderte oversikter

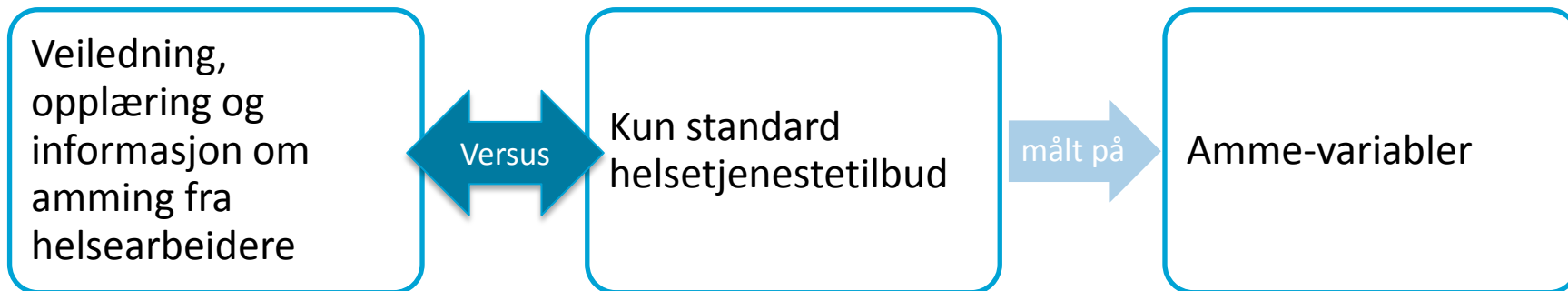

Til prosjektet: Effekt av tiltak for risikofamilier

Tiltakene ble gruppert i seks kategorier:

1. Helseveilednings-, opplærings- og informasjonstiltak
2. Hjemmebesøksprogram *
3. Foreldretreningsprogram, individ eller i gruppe
4. Hjemmebaserte stimuleringsprogram for barnets utvikling *
5. Støtte eller oppsøkende arbeid utført av lekfolk eller likemenn *
6. Behandling av depresjon hos mor for bedre mor-barn samspill

* Noe overlapp i definisjon av og/eller innhold i tiltaket

Tilpasset til kvinner med lav sosioøkonomisk status

Dokumentasjonen viser at:

- Tiltaket trolig øker andelen som starter å amme, men det er usikkert om det utgjør en forskjell ved 6-8 ukers oppfølging.
- Tiltaket muligens stimulerer flere til å starte med fullamming og øker andelen som ammer noe ved oppfølging når barnet er mellom 3-6 måneder gammel.

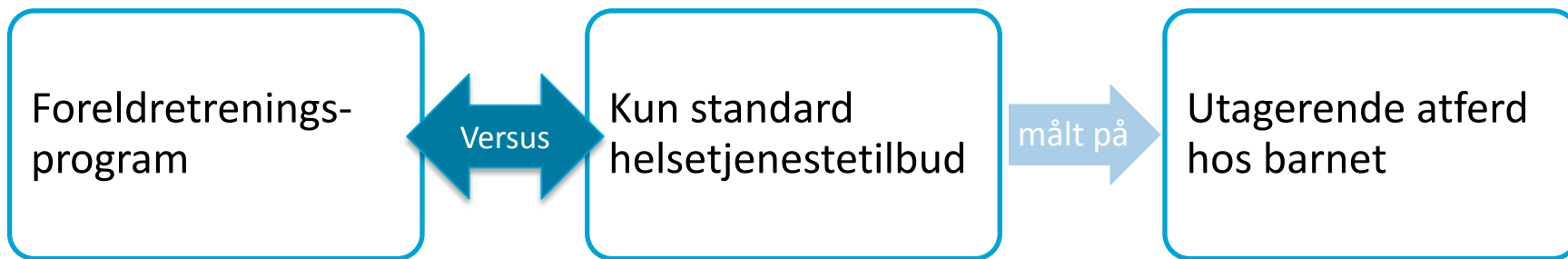

Tilpasset til familier med lav sosioøkonomisk status

Dokumentasjonen viser at:

- Tiltaket trolig gir en moderat reduksjon i forekomst av skader eller ulykker.
- Tiltaket muligens fører til ingen endring i hvor trygt det observerte hjemmemiljøet er målt med HOME-skår metoden.
- Det er usikkert om tiltaket har noen effekt på fullføring av anbefalte barnevaksinasjoner.

Tilpasset til familier med store belastninger

Dokumentasjonen viser at:

- En tilpasset versjon av programmet «De utrolige årene» muligens gir positiv effekt på barnas utagerende atferd målt av observatører 12-16 måneder etter avsluttet intervensjon.
- En tilpasset versjon av programmet «De utrolige årene» muligens har liten eller ingen effekt på foreldrenes egen vurdering av barnas utagerende atferd.
- Det er usikkert om en tilpasset versjon av programmet «Trippel-P» påvirker foreldrevurdert skår på barnas utagerende atferd seks til åtte eller tolv til 16 måneder etter avsluttet intervensjonen.

Tilpasset til familier med lav sosioøkonomisk status

Dokumentasjonen viser at:

- Tiltaket muligens har liten eller ingen effekt på andelen som starter å amme, men muligens gir betydelig økning i andelen som fullammer barnet ved oppfølging opp til 6 måneders alder.
- Tiltaket trolig stimulerer flere til å amme barnet ved oppfølging opp til tolv måneders alder.
- Tiltaket trolig øker noe den andelen som fullfører anbefalte vaksinasjoner.
- Tiltaket trolig har liten eller ingen effekt på barnas fruktinntak.

Svært begrenset forskningsdokumentasjon om:

- Effekt av foreldretreningsprogram for tenåringsmødre
- Effekt av hjemmebaserte stimuleringsprogram for barnets kognitive utvikling
- Effekt av om tiltak for deprimerte mødre kan påvirke mors samspill med barnet

Manglende dokumentasjon $\neq$ mangel på sann effekt

Oppsummert

- ***Tilpassede tiltak*** som muligens har effekt på ønskede utfall for barna og samspill med foreldrene:
  - Veilednings, opplæring og informasjonstiltak
  - Hjemmebesøksprogram
  - Foreldretreningsprogram
  - Støtte eller oppsøkende arbeid utført av lekfolk eller likemenn
- Oppsummert forskning er bare en del av nødvendig grunnlag for å lage retningslinjer
- Forskingen ser for lite på effekt av tiltak *til de gruppene som trenger det mest*
- Det er mest fokus på grupper med lav sosioøkonomisk status
  - Dette er relevant, men for lite fokus på kulturtilpasning og innvandreres behov